

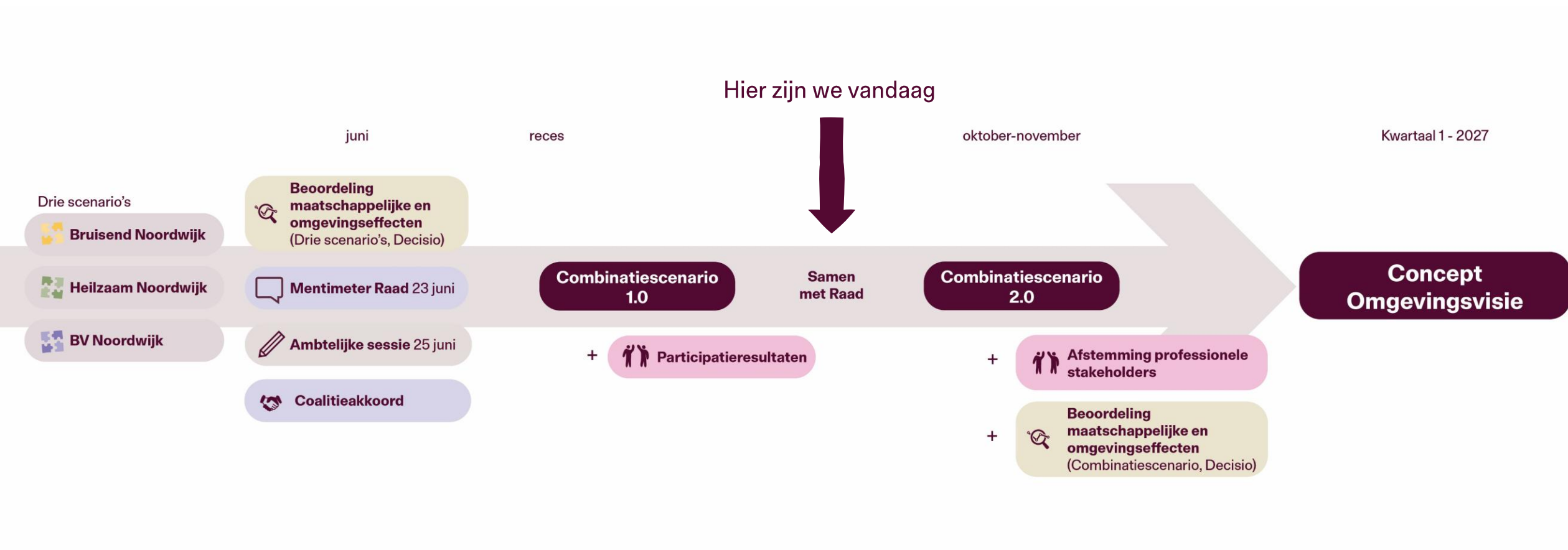
Omgevingsvisie Noordwijk 2050
Combinatiescenario 1.0

0
1

Inhoud

1. Waar staan we in het proces?
2. Combinatiescenario
3. Uitwerking per deelgebied
4. Hoe verder

Waar staan we nu?

De drie scenario's in een oogopslag

Scenario Bruisend Noordwijk

Welkom in het Noordwijk van 2050!

Noordwijk kan sterk bijdragen aan de moderne kenniseconomie van Nederland, zoals Space, innovatieve teelt en circulaire economie. Een hoog voorzieningenniveau en een goede bereikbaarheid met openbaar vervoer en fiets maken Noordwijk daarnaast een fijne plek qua wonen, werken en recreëren binnen de Leidse agglomeratie.

De leefomgeving van Noordwijk in 2050 draagt sterk bij aan de gezondheid van de Noordwijkse bevolking. De nieuwe woonvormen, dicht bij elkaar, zorgen voor een gevarieerde bevolking die elkaar ziet en helpt. De sociale banden zijn sterk en het aantal voorzieningen is hoog. De goede ov-verbindingen maken alle werklocaties voor iedereen bereikbaar. Het Space Campus breidt zich uit en Gravendam floreert als innovatiecentrum voor duurzame bedrijven. De autoluw gebied is resoluut ingericht voor voetganger en fietser. De openbare ruimte wordt een "gym of life", die de Noordwijker uitnodigt te bewegen. Tot slot heeft het grootschalige herstel van ecosystemen geleid tot een leefomgeving die fundamenteel schoon is en externe vervuiling dempt.

Hoe houden we de saamhorigheid en het dorps karakter van Noordwijk sterk?

Mijn studio is bij het station, in een coole buurt met allerlei eettentjes en start-ups. Mijn vrienden wonen ook in de buurt van Leiden, met de trein of tram bezoeken we elkaar iedere dag!

Ik werk bij SpaceFood. Vanaf mijn desk op de campus zie ik aan de ene kant de tulip fields waar drones als bijen overeen zoomen. Aan de andere kant zie ik de duinen. Super!

Kernkwaliteit

Dit scenario zet vol in op de Noordwijkse kernkwaliteit (of USP): ligging en kansen aan de kennis- en waardevol open landschap.

Kernprobleem

Dit scenario lost het kernprobleem op: De economie is niet toekomstbestendig en biedt beperkte kansen voor Noordwijkse jongeren.

Scenario Heilzaam Noordwijk

Welkom in het Noordwijk van 2050!

Noordwijk wordt gekenmerkt door een prachtig natuurlandschap en kent een lange geschiedenis als heilzaam kuuroord. De rustige, groene omgeving, grote sociale cohesie en een passend voorzieningenniveau maken Noordwijk een fijne plek om te wonen. Een gastvrije bevolking maakt Noordwijk daarbovenop een fantastische plek om te verblijven.

De leefomgeving van Noordwijk in 2050 draagt sterk bij aan de gezondheid van de Noordwijkse bevolking. Het grootschalige herstel van ecosystemen heeft geleid tot een leefomgeving die fundamenteel schoon is en externe vervuiling dempt. De openbare ruimte wordt een "gym of life", die de Noordwijker en de gast uitnodigt te bewegen. Het langzaam verkeer heeft voorrang in de hele gemeente. Nieuwe woonvormen, dicht bij elkaar en bij (zorg) voorzieningen, zorgen voor een bevolking die elkaar ziet en helpt. Hierdoor blijft men tot op hoge leeftijd mobiel, zelfstandig en - misschien wel het belangrijkste - sociaal actief.

Wat is het toekomstperspectief voor jongeren in Noordwijk?

Ik deel mijn patio-woning met twee leeftijdsgenoten. We hebben het goed. Het is gezellig samen, we kunnen omgekeerd op stap en alles is dichtbij genoeg om te lopen.

Ik fiets graag door Noordwijk. Zoveel landschappen bij elkaar! Van de duinen en bossen tot drassige gebieden en polders. Het is ook nooit saai, je komt allerlei sporten en activiteiten tegen.

Kernkwaliteit

Dit scenario zet vol in op de Noordwijkse kernkwaliteit (of USP): heilzaam en divers landschap tussen zee, duin en polder en traditie in zorgverlening.

Kernprobleem

Dit scenario lost op het kernprobleem: natuur staat onder druk door ontwikkeling en er ontstaat een zorginfarct door de vergrijzing en stijgende zorgvraag.

Scenario BV Noordwijk

Welkom in het Noordwijk van 2050!

In Noordwijk kan men ruïen, groen en rustig wonen. Noordwijk biedt ruimte in de Randstad. Een productief landschap met nog veel open ruimte, een gunstige ligging ten opzichte van o.a. Schiphol en een zelfstandige ondernemersgeest maken Noordwijk een geschikte plek voor een breed scala toekomstige ontwikkelingen.

Bewoners, bedrijven en de markt zijn aan zet in dit scenario. Gespreid door de gemeente zijn nieuwe initiatieven ontlooid qua wonen, werken en recreatie. Het buitengebied is getransformeerd tot een nóg productiever landschap. Bedrijventerreinen breiden zich uit langs de N206 en de Trekvaart. De welvaart van Noordwijk, de belangrijkste graadmeter voor gezondheid, is hiermee geborgd. In nieuwe ontwikkelingen zijn belangrijke pijlers voor gezondheid gefaciliteerd door bewoners, zoals sport en zorg hubs. De woonwijken zijn ruim opgezet, waarmee veel ruimte is voor een rustige, groene en veilige leefomgeving. Dit draagt positief bij aan gezondheid. Energiegebruik is fors hoger. Naast uitbreiding van elektranetwerk moeten bedrijven en bewoners ook zelf opwekken.

Hoe gaat het met de leefomgeving in Noordwijk? Wie zorgt er voor de voorzieningen en het groen?

Iedereen leert als ik uit mijn autovoorziening kijk, of het nou 's ochtends op weg naar werk is of in het weekend naar een vriendin, voel ik rust en geluk in dit prachtige, weidse landschap.

Ik heb in 2040 een nieuwe, vrijstaande woning gekocht aan de binnendijk. Groen en rustig, maar met voorzieningen om de hoek. En je staat zo in Amsterdam. Perfect!

Kernkwaliteit

Dit scenario zet vol in op de Noordwijkse kernkwaliteiten (of USP): fijn wonen in het groen, gunstige ligging in de Randstad en ondernemersmentaliteit.

Kernprobleem

Dit scenario lost het kernprobleem op: Door beperkingen in ruimtegebrek voor nieuwe woningen, banen, recreatie en voorzieningen.

Kwalitatieve toets op de scenario's door Decisio

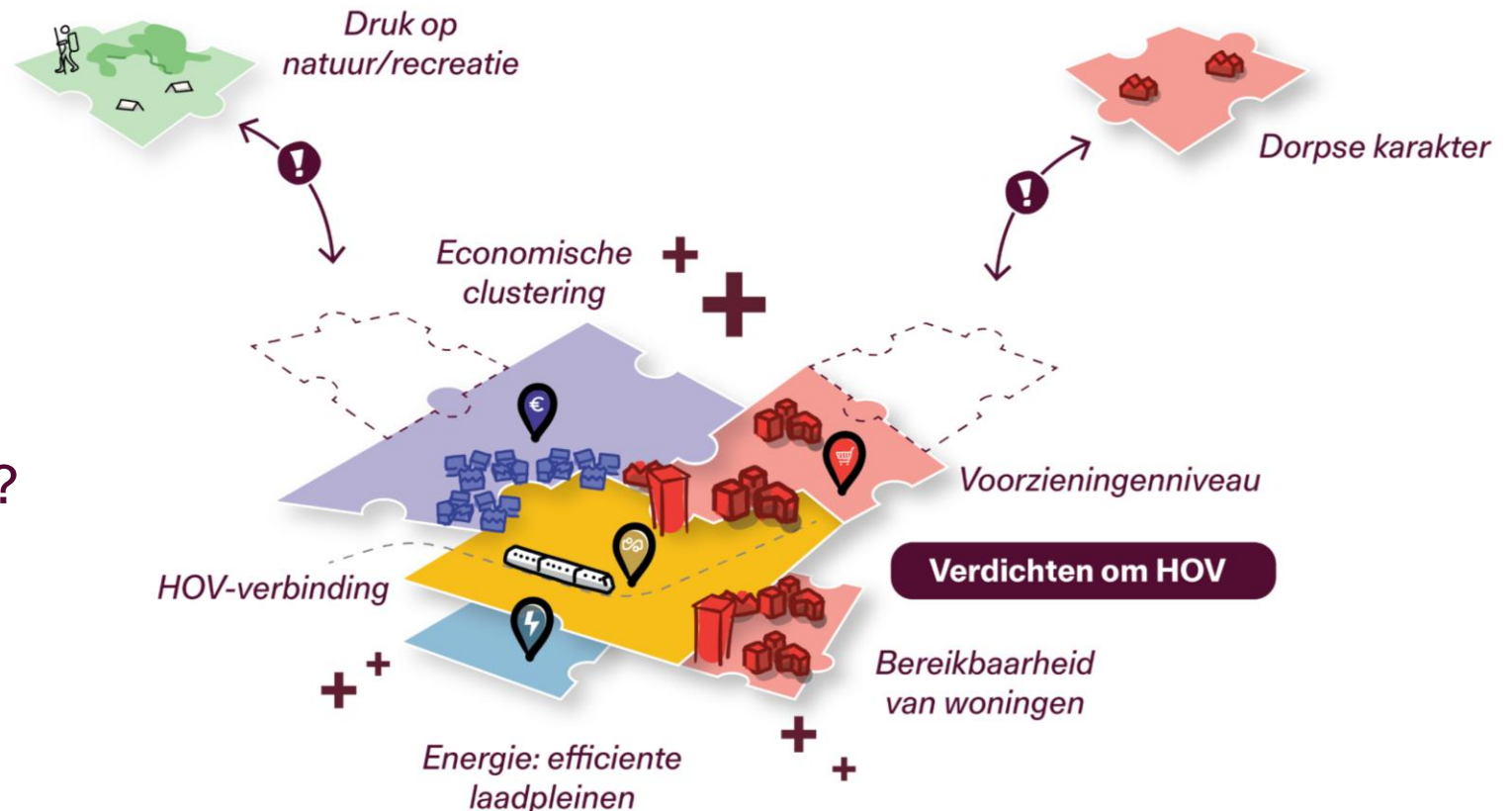
Scenario's → 6 pijlers + uitvoerbaarheid ↓		Nulscenario	Bruisend Noordwijk	Heilzaam Noordwijk	BV Noordwijk
	Wonen, voorzieningen, sociale netwerken	0	+	0	+
	Economie	0	+	-	++
	Openbare ruimte Belevingsruimte	-	++	++	-
	Mobiliteit en energie	-	++	+	+
	Buitengebied	0	0	+	-
	Natuur en Landschap	-	+	++	-

Wat hebben de scenario's opgeleverd?

Voorbeeld: kansen en knelpunten bij woningbouw rond HOV-haltes

Welke keuzes...

- ..gaan goed samen?
- ..botsen met elkaar?
- ..zijn in alle gevallen verstandig?
- ..zijn afhankelijk van andere keuzes?

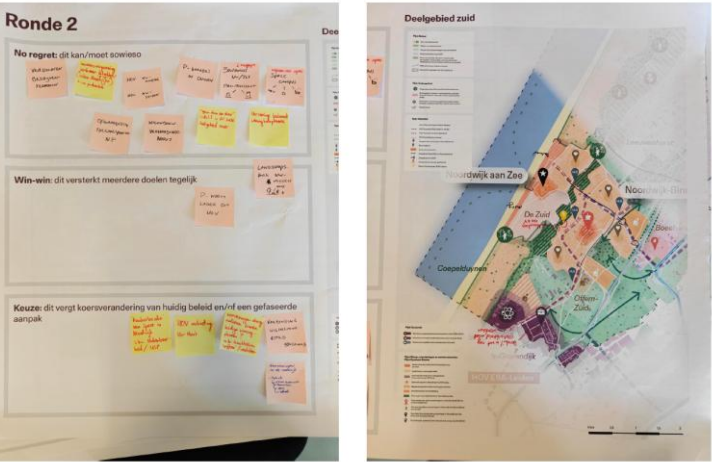
Meegenomen input Combinatiescenario 1.0

Scenario's → 6 pijlers = uitvoerbaarheid ↓	Nulscenario	Bruisend Noordwijk	Heilzaam Noordwijk	BV Noordwijk
Wonen, voorzieningen, sociale netwerken	0	+	0	+
Economie	0	+	-	++
Openbare ruimte Belevingsruimte	-	++	++	-
Mobiliteit	-	++	+	+
Buitengebied	0	0	+	-
Natuur en Landschap	-	+	++	-
Uitvoerbaarheid (geen pijler)	0	-	-	-

Effecten op de scenario's (Decisio)

Mentimeter Raad 23 juni

Ambtelijke input 25 juni

Geanalyseerde participatieresultaten

De regie terug!

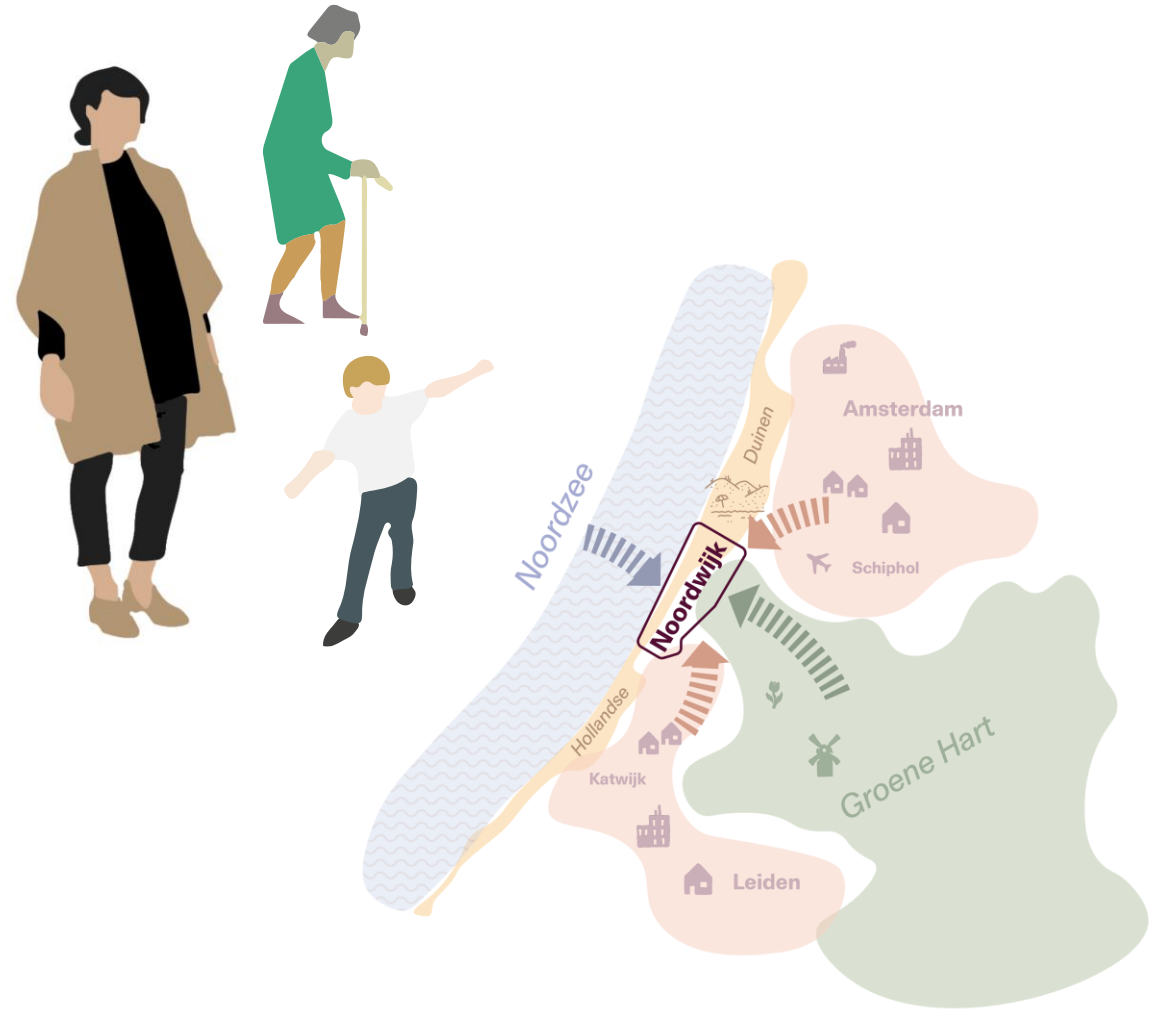
Coalitieakkoord 2026-2030

Coalitieakkoord
2026-2030

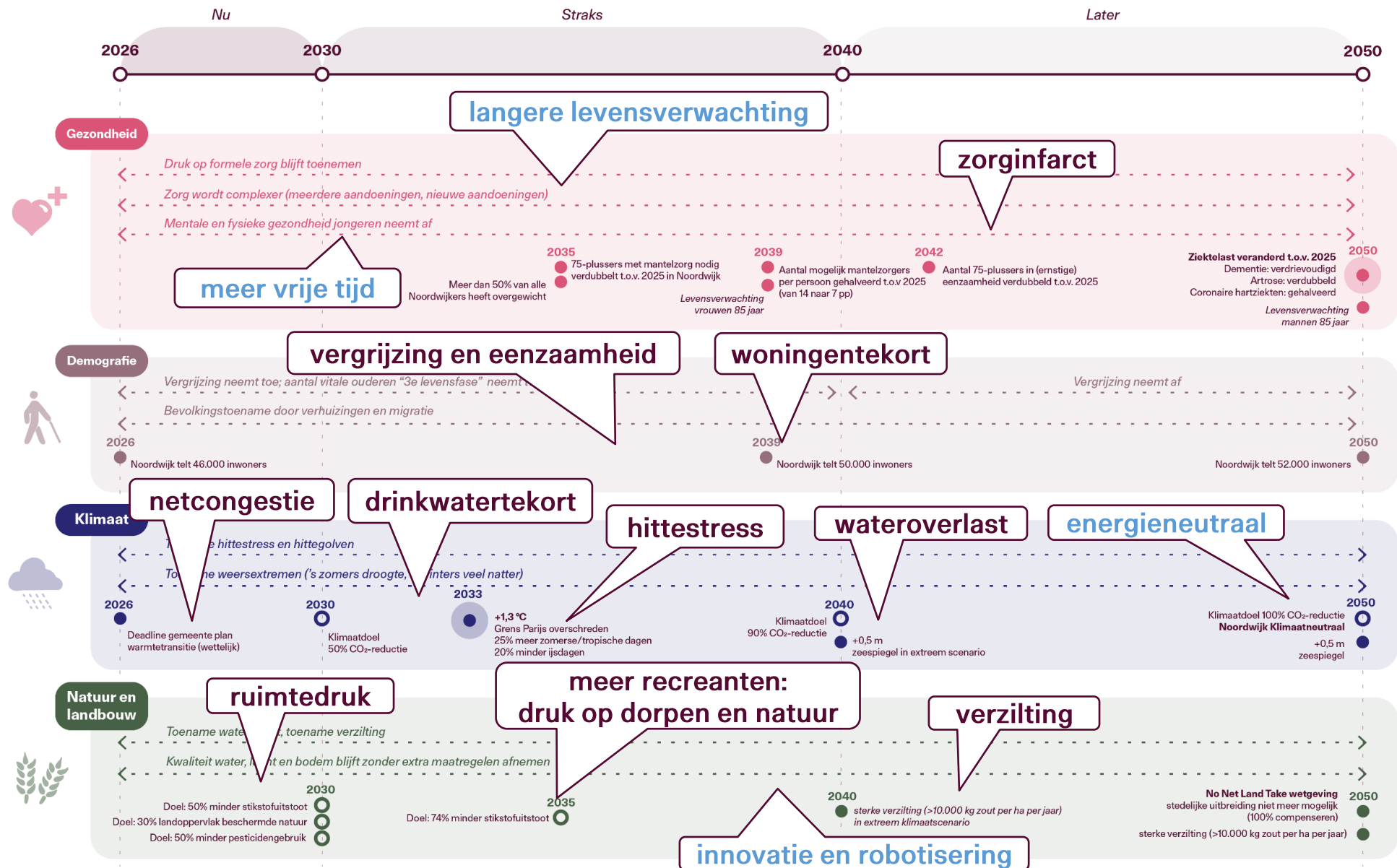
Combinatiescenario 1.0

Hoofdrichting van Combinatiescenario 1.0

- Kwaliteiten en identiteit van Noordwijk behouden én versterken
- Noordwijk toekomstbestendig maken

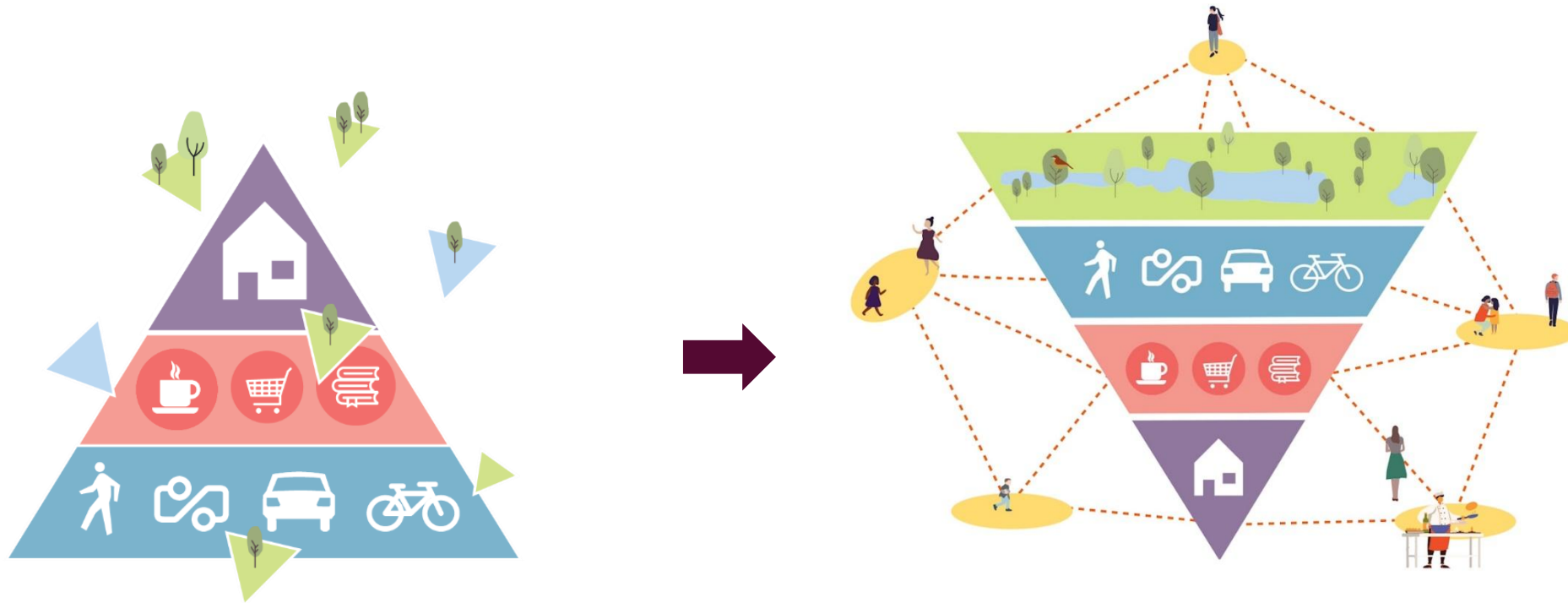

Trends: Wat komt er op ons af?

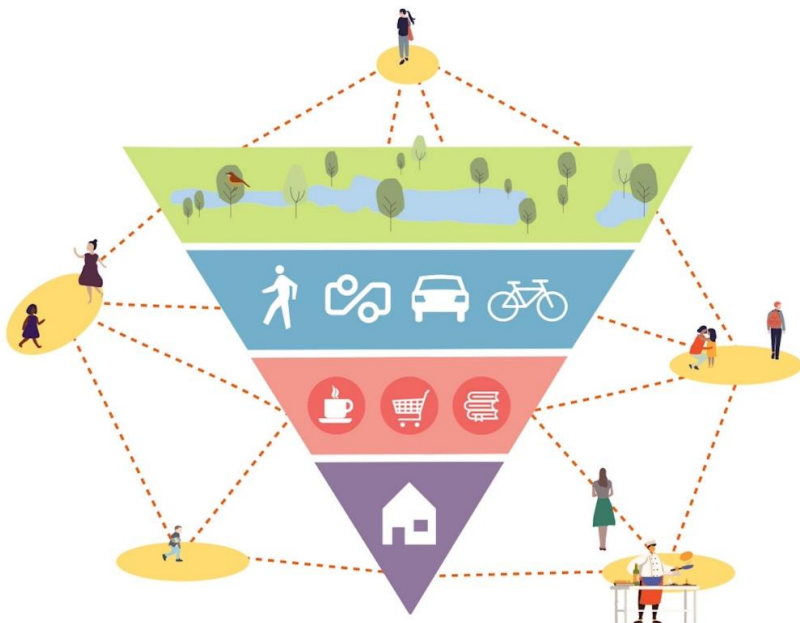

Hoofdlogica combinatiescenario

Gezond ontwerp vraagt om omdenken

Hoofdlogica combinatiescenario

Natuur en
Landschap

Buitengebied

Mobiliteit en energie

Openbare ruimte
Belevingsruimte

Economie

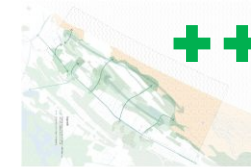

Wonen, voorzieningen,
sociale netwerken

Bruisend
Noordwijk

Heilzaam
Noordwijk

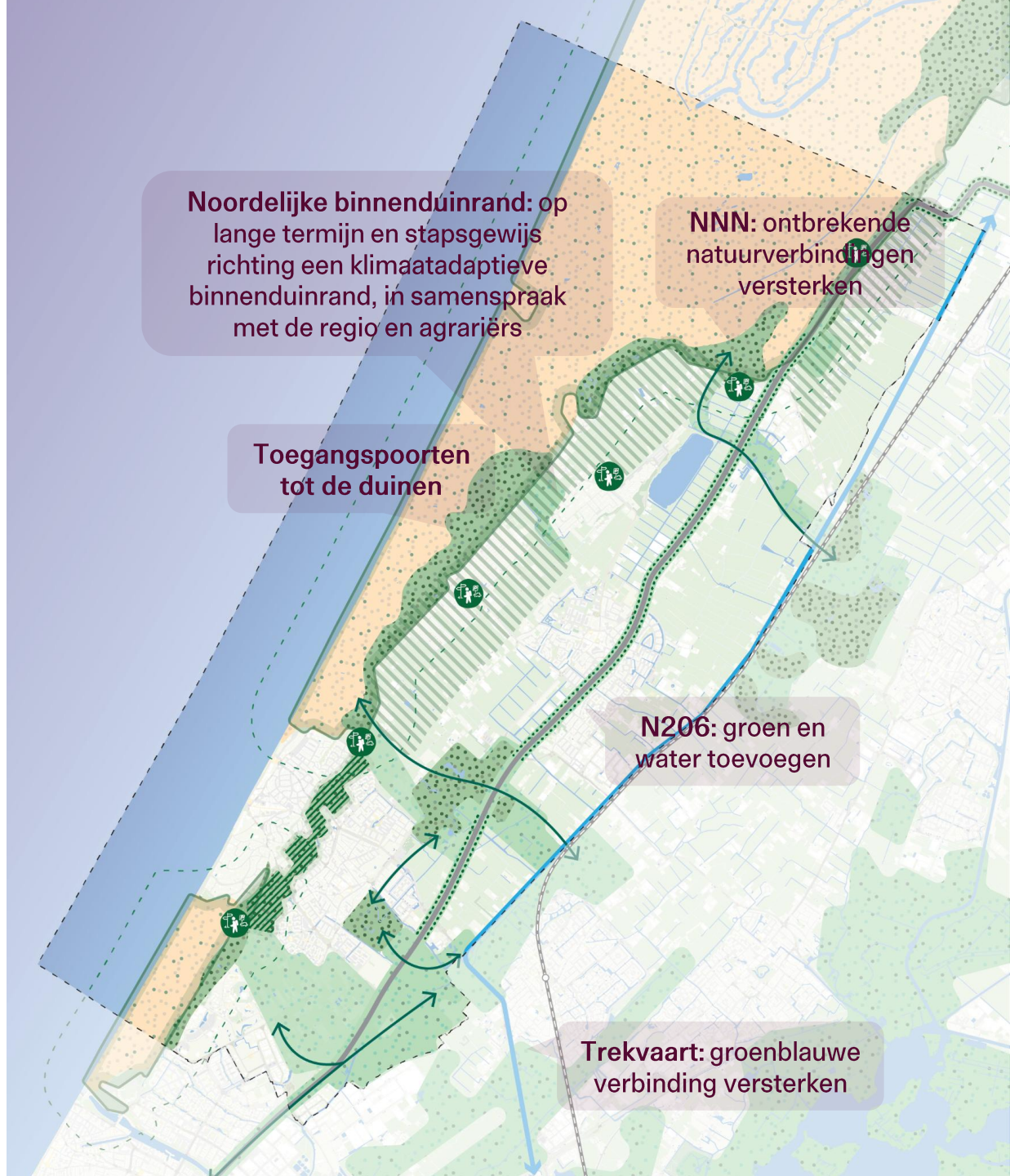

BV
Noordwijk

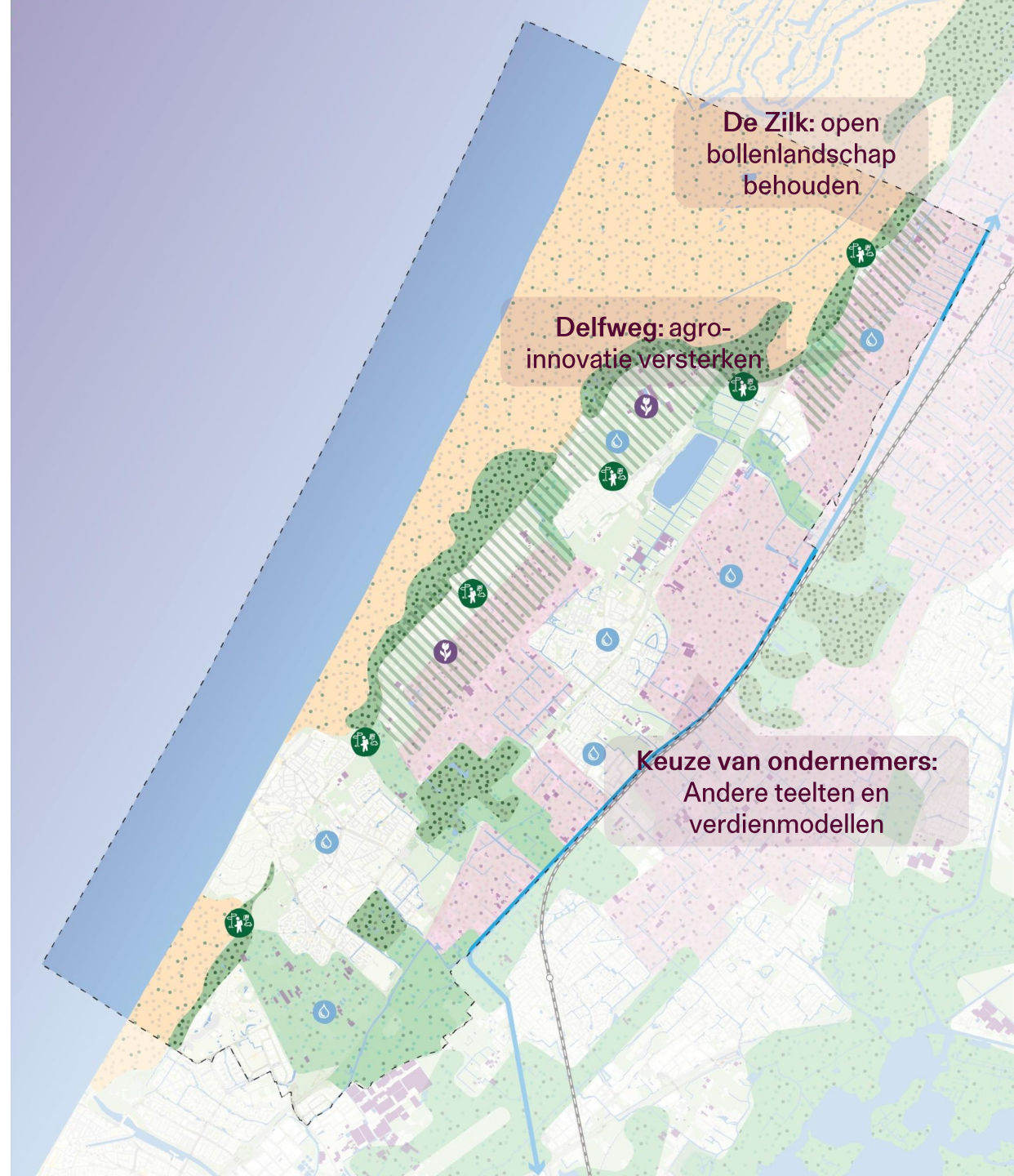
Natuur en Landschap

- Groen, water en natuurverbindingen versterken.
- 3-30-300: drie bomen in zicht, 30% groen in de buurt en groen binnen 300 meter.
- Bezoekers opvangen bij toegangspoorten om kwetsbare duingebieden te ontlasten. O.a. Oosterduinsemeer, Duindamseweg en Het Laantje.
- Toekomstbestendige bollenteelt, recreatie en open landschap blijven het uitgangspunt.

Buitengebied

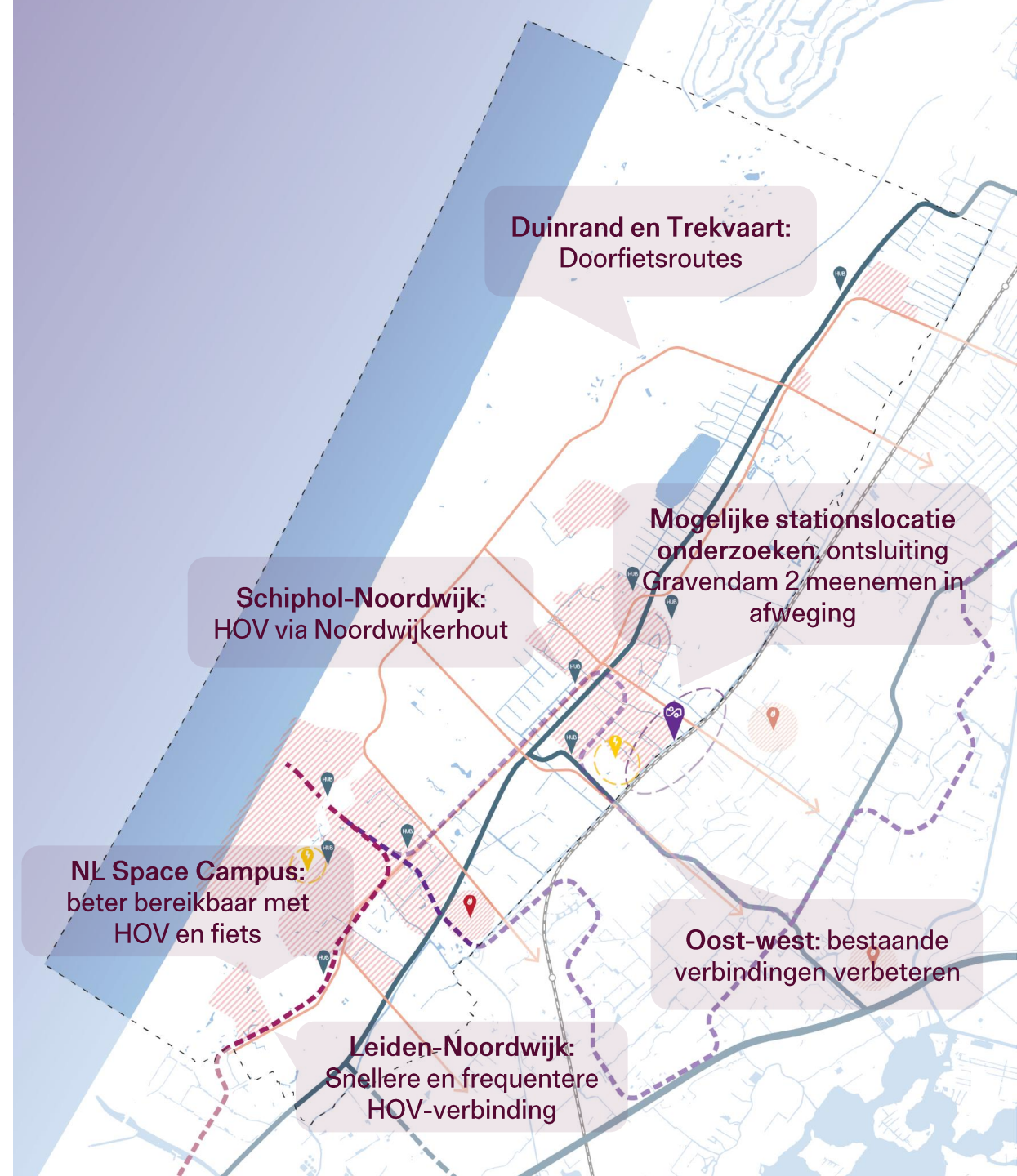
- Open landschap, cultuurhistorie en bollenareaal behouden.
- Met sector en regio werken aan betere water-, bodem- en teeltkwaliteit.
- Water lokaal vasthouden en bergen.

Mobiliteit en Energie

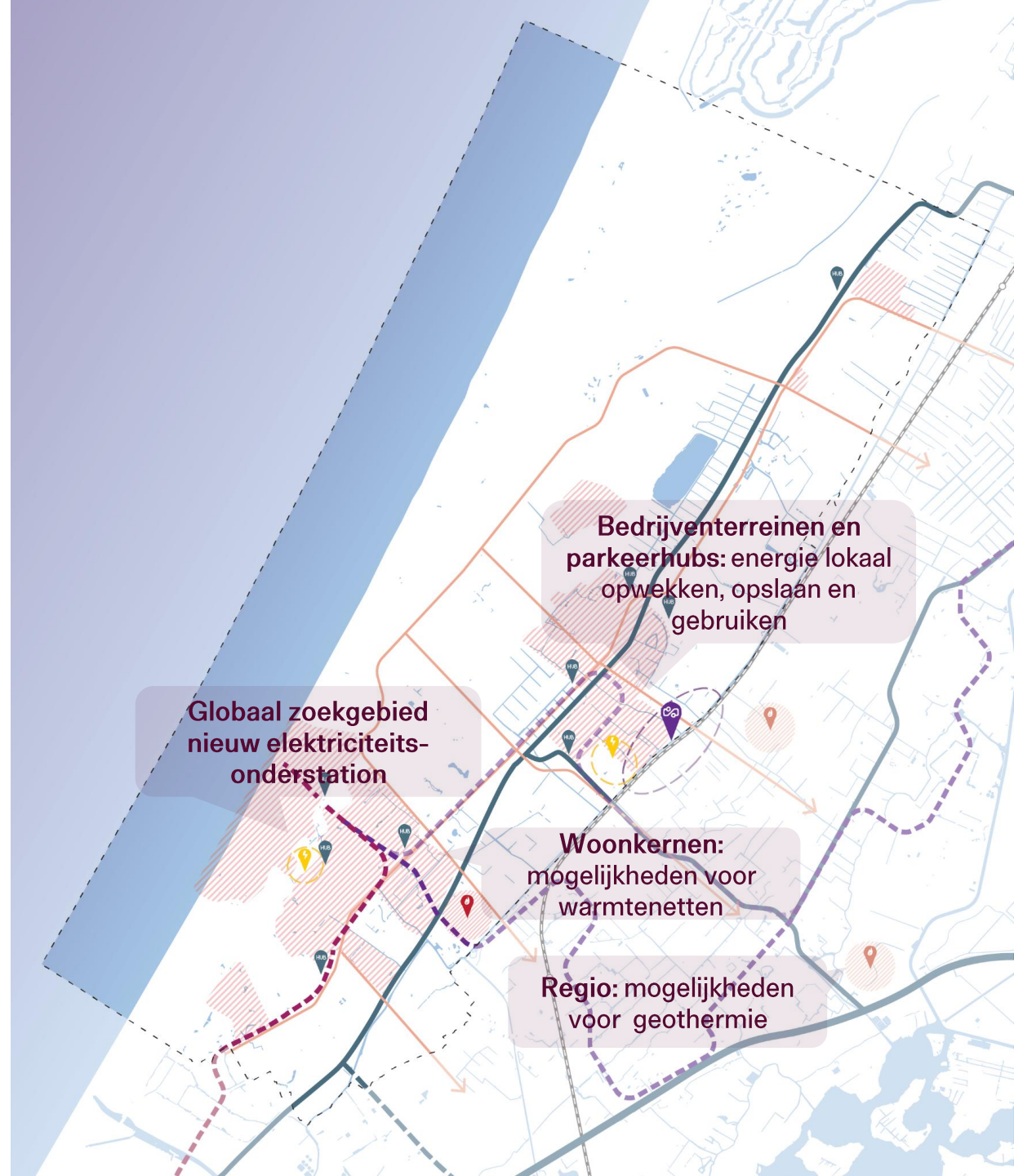
STOMP

- Dorpscentra voetgangersvriendelijker en waar mogelijk autoluw maken.
- Eerst ruimte voor lopen, fietsen en openbaar vervoer.
- Parkeren, fietsen en deelvervoer waar mogelijk samenbrengen in hubs in combinatie met energievoorziening.

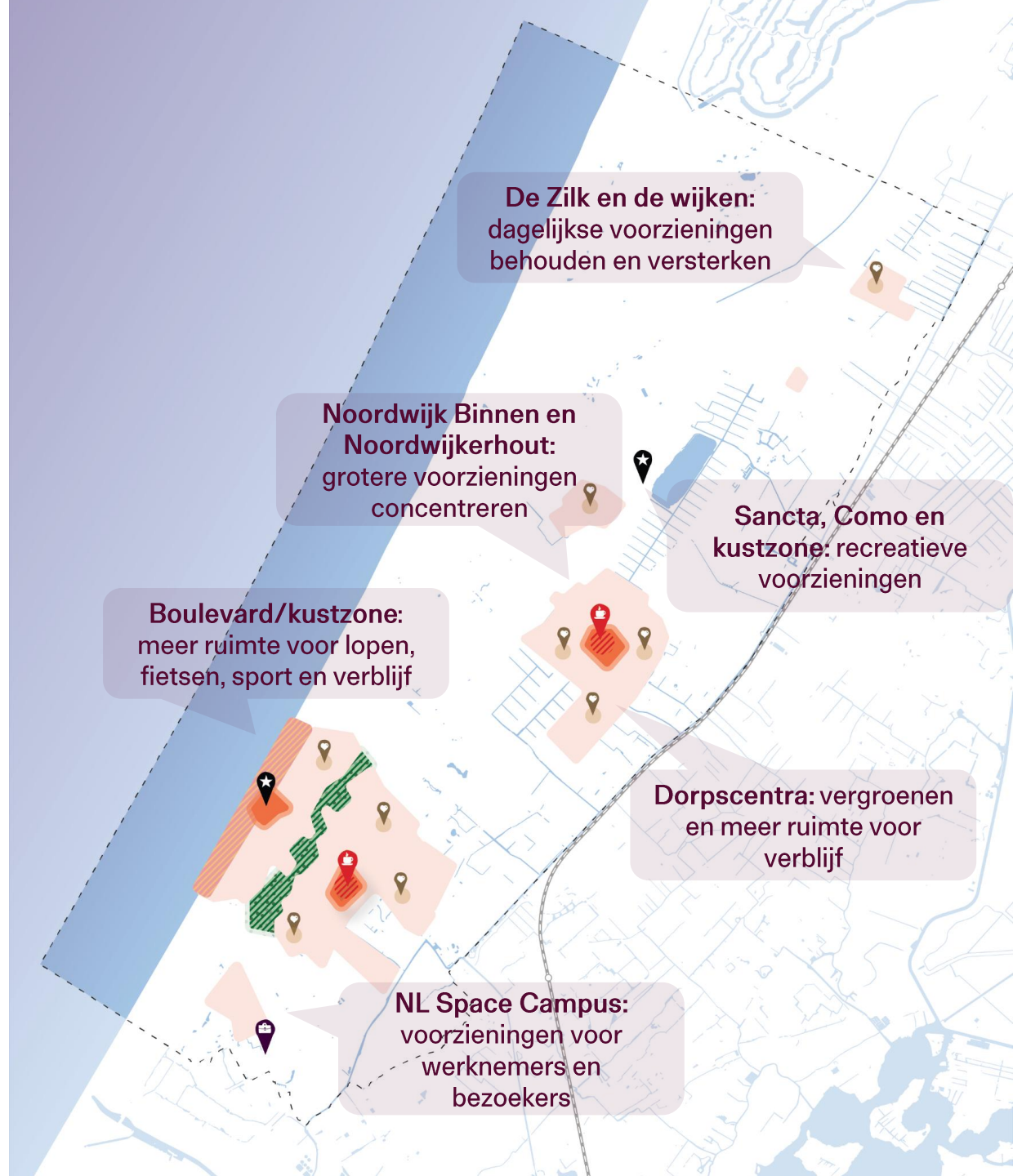
Mobiliteit en Energie

- Bestaande woningen isoleren en andere warmteoplossingen onderzoeken.
- Zonnepanelen op daken en parkeerterreinen; het open landschap vrijhouden.
- Ruimte reserveren op het elektriciteitsnet en netbewust bouwen.

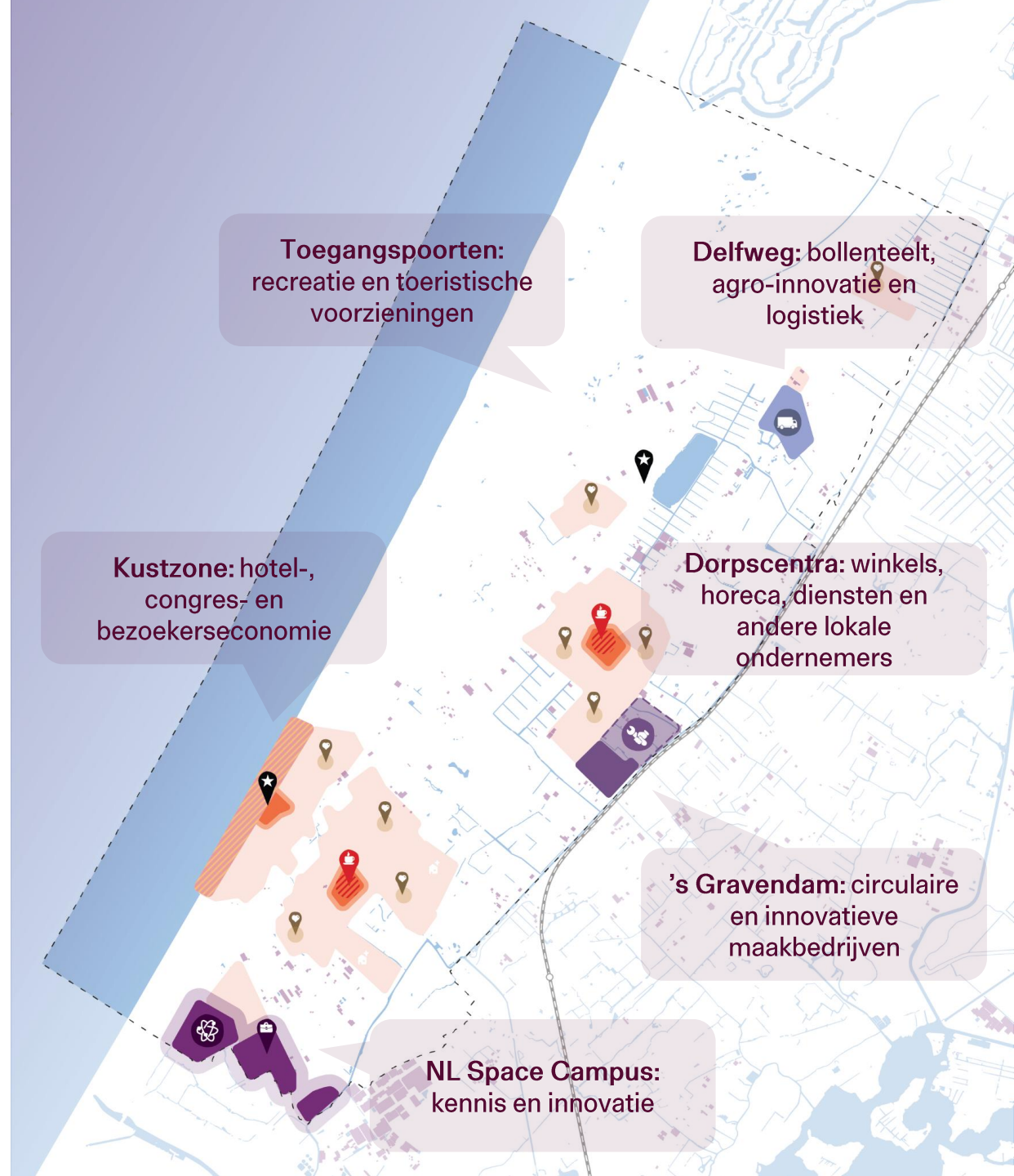
Openbare ruimte en Belevingsruimte

- Straten, pleinen en parken groener, koeler en beter bestand tegen zware regen maken.
- Meer ruimte voor spelen, sporten, ontmoeten, lopen en fietsen.
- Voorzieningen zoveel mogelijk dichtbij houden.

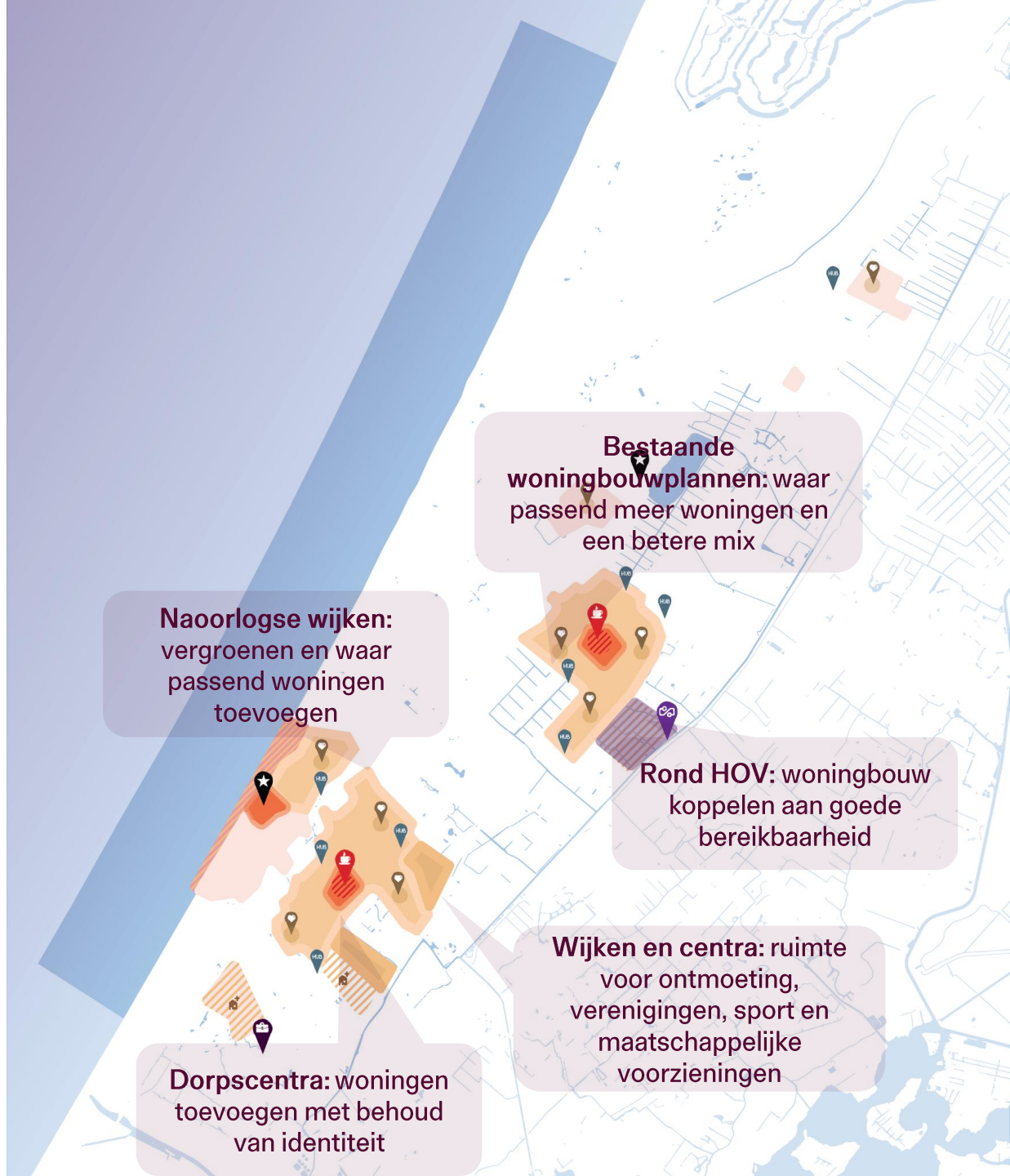
Economie

- Ruimte bieden aan sterke economische plekken die bij Noordwijk passen.
- Lokale ondernemers ruimte bieden in de dorpscentra en de kustzone.
- Groei combineren met goede bereikbaarheid en een prettige leefomgeving.

Wonen, voorzieningen en sociale netwerken

- Onderbenutte plekken en bestaande plannen beter benutten.
- Nieuwe woningen toevoegen bij openbaar vervoer, voorzieningen, groen en voldoende netcapaciteit.
- Vooral bouwen voor kleinere huishoudens, lage en middeninkomens, ouderen en wonen met zorg.

Wat lost het Combinatiescenario op?

✓ Levensloopbestendige woningen

! vergrijzing en eenzaamheid

✓ Waterberging en perspectief voor telers én voor de natuur

! drinkwatertekort

! verzilting

✓ Spreiding recreanten en toegangspoorten

! meer recreanten: druk op dorpen en natuur

✓ Nieuwe woningen gericht op doelgroepen

! woningtekort

! netcongestie

! energieneutraal

✓ Ruimte voor energietransitie waarvan bewoners profiteren

! wateroverlast

! hittestress

✓ Meer bomen en minder verharding in de dorpen

✓ Duidelijkheid over waar welke functie past

! ruimtedruk

✓ Ruimte voor ondernemen en voor nieuwe bedrijven

! innovatie en robotisering

Combinatiescenario 1.0

Ruimtelijk beeld 2050

Pijler Natuur

- Duin- en boslandschap
- Weide- en polderlandschap
- Nieuwe natuur(verbindingen) met open karakter
- Natuurverbinding langs N206
- Natuurvriendelijkere inrichting noordelijke binnenduintrand met natuurelementen, waterberging, natuurinclusieve landbouw en recreatie
- NNN verbindingen (bestaand beleid)
- Natura2000-gebieden met 500m-bufferzone

Pijler Economie

- Ruimte voor specialistische kennisindustrie rondom ESA/ESTEC
- Ruimte voor circulaire maakindustrie (focus bio-science/food)
- Ruimte voor logistiek toekomstbestendige bollenteelt

Pijler Wonen, voorzieningen en sociale netwerken Pijler Openbare Ruimte

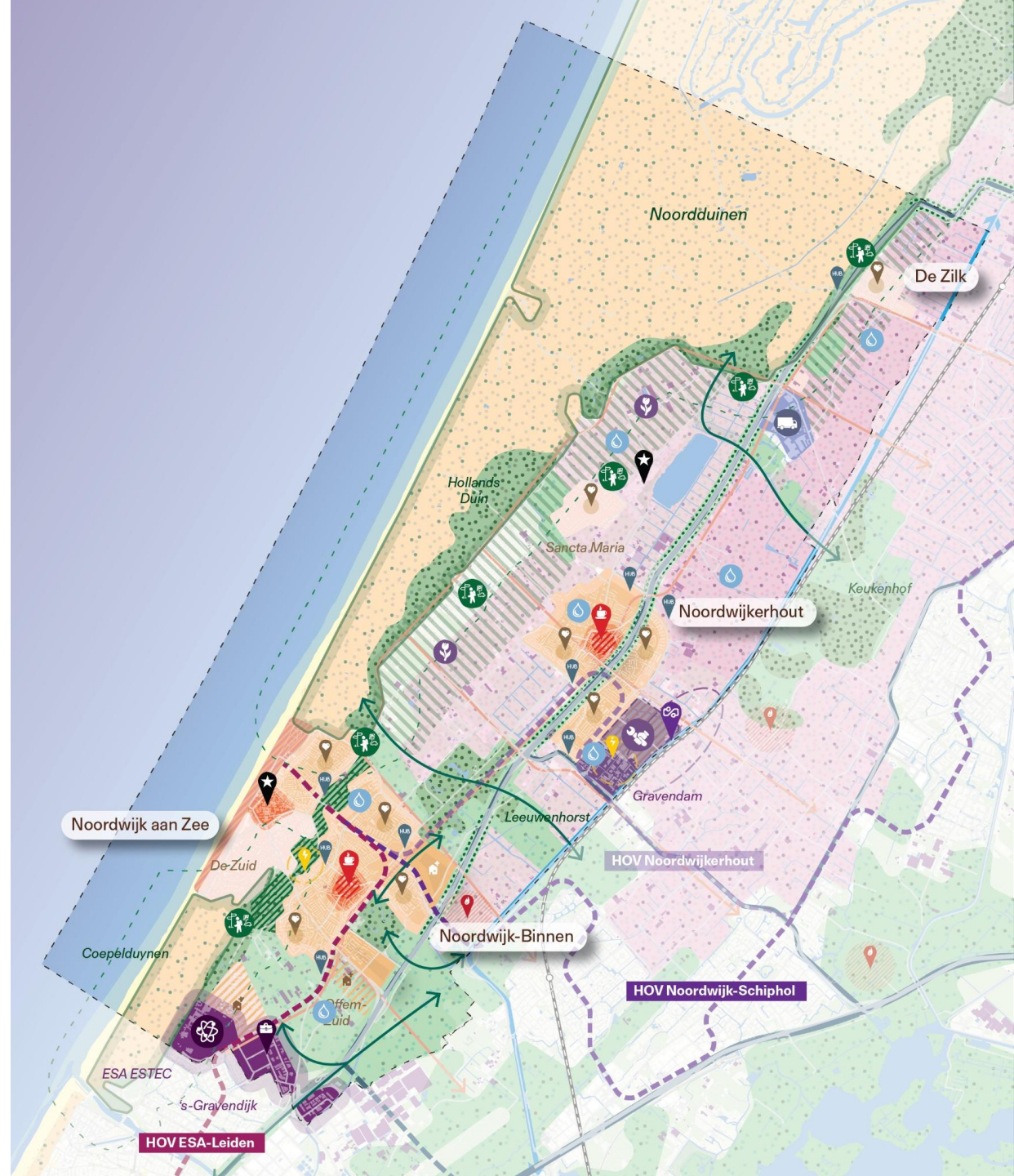
- Herstructurering oude centra met aandacht voor identiteit
- Verdichting in naalorgse wijken
- Optioneel gemengd woon-werkgebied bij Gravendam (langs HOV/hub)
- Optionele logische uitbreidingen bij HOV haltes
- Bestaande plannen herzien met hogere dichtheid
- Strandboulevard: herontwikkeling
- Park tussen Noordwijk-Binnen en Noordwijk aan Zee
- Concentratie van grote voorzieningen in centra Noordwijk-Binnen en Noordwijkerhout
- Kleine(re) dagelijkse voorzieningen in iedere wijk (ook Sancta Maria) en in De Zilk
- Specifieke (boven)regionale voorzieningen in Noordwijk aan Zee en aan het Oosterduinsemeer
- Voorzieningen passend bij een internationale campus bij ESA ESTEC

Pijler Buitengebied

- Toegangspoor tot Nationaal Park Hollandse Duinen
- Bollengebied clusteren in aaneengesloten gebieden langs de Trekvaart, verbonden met de weidere bollensreek
- Bollenteelt in de bosrand: gesloten karakter en kleinschaliger, adaptieve teelt (zilver, natter) of als museum
- Water lokaal vasthouden en bergen in buitengebied, dorpen, en bedrijventerreinen
- Glasiuinbouw

Pijler Mobiliteit

- Doorfietsrouten netwerk Holland-Rijnland
- HOV Noordwijk/ESA-Leiden (in studie)
- HOV Noordwijk-Schiphol (bestaand)
- HOV Noordwijkerhout (wens)
- Lange termijn: hub bij spoor Noordwijkerhout
- Buurt/wijkhub
- Autoluwe dorpscentra
- Zoekgebied Ring N206 om Noordwijkerhout
- Zoekgebied boorlocatie geothermie
- Nieuw of te vervangen 150kV-station

Combinatiescenario 1.0

Overzicht maatregelen

Natuur en landschap

1. Natuurontwikkeling langs de Trekvaart
2. Natuurontwikkeling langs de N206
3. Versterken ecologische corridors (NNN)
4. Toegangspoorten Nationaal Park Hollandse Duinen

Mobiliteit en Energie

1. Autoluwe dorpscentra
2. Doorfietsroutes
3. Mobiliteits hubs per wijk
4. HOV Noordwijk-ESA-Leiden en Noordwijk-Schiphol
5. Inzetten voor een regionale mobiliteitsknoop bij Noordwijkerhout: HOV en mogelijk een station
6. Verbeteren oost-westverbindingen voor gemotoriseerd verkeer
7. Nieuwe onderstations
8. Warmtenet en geothermie *(geen specifieke locatie)*
9. Zon op dak en bescherming open landschap *(geen specifieke locatie)*
10. Hubs en buurtbatterijen *(geen specifieke locatie)*
11. Netbevuist ontwikkelen en bouwen *(geen specifieke locatie)*
12. Verduurzamen bestaande woningvoorraad *(geen specifieke locatie)*
13. Bedrijventerreinen als lokale energiesystemen

Economie

1. Ontwikkeling Space Campus en 's-Gravendijk
2. Ontwikkeling Boulevard in Noordwijk aan Zee als zwaartepunt van de (zakelijke) hoteleconomie
3. Ontwikkeling Gravendam als zwaartepunt van de (circulaire) maakindustrie
4. Ontwikkeling Delfweg als zwaartepunt van de innovatieve agro-sector en logistiek
5. Ruimte voor ondernemers in de dorpscentra
6. Ontwikkeling van Noordwijkerhout als bezoekerscentrum voor toerisme gerelateerd aan de sierbollenleert
7. Ontwikkeling van de Binnenduinrand als exclusieve cluster voor recreatieparken
8. Ontwikkeling van Noordwijk-Binnen als bezoekerscentra voor toerisme gerelateerd aan erfgoed en cultureel aanbod

Buitengebied

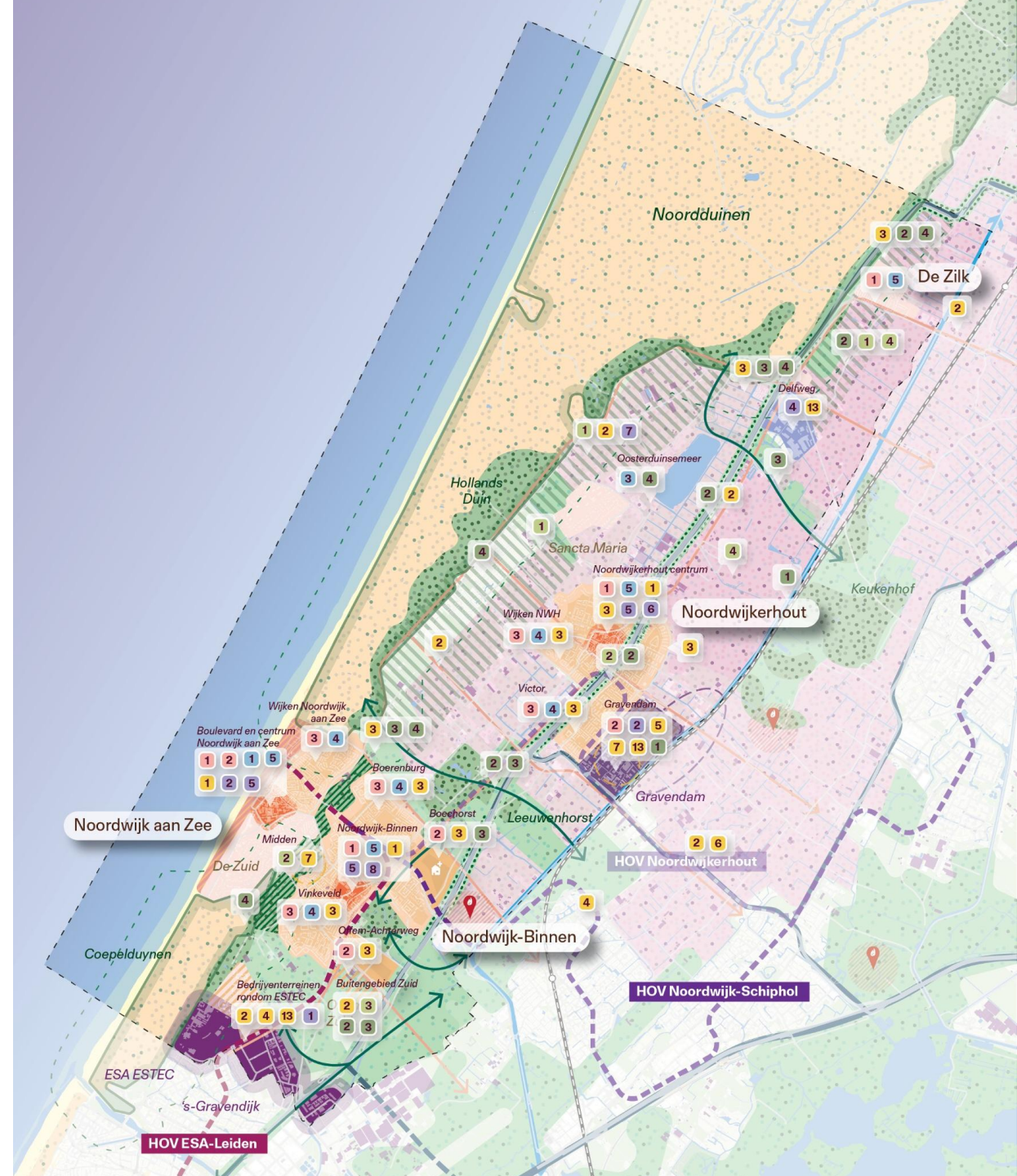
1. Aanpak binnenduinrand voor veranderende water- en bodemcondities
2. Park Noordwijk-Midden
3. Openen landelijk gebied Noordijk-Zuid tot aan Katwijk
4. Clusteren bollenareaal
5. Water lokaal vasthouden en bergen *(geen specifieke locatie)*

Openbare ruimte en Belevingsruimte

1. Kwaliteitsslag Boulevards en kust in Noordwijk aan Zee
2. Aanpak ruimtelijke barrière N206 in Noordwijkerhout
3. Aanpak ruimtelijke inrichting bij recreatieve pael Oosterduinsemeer
4. Kwaliteitsslag openbare ruimte in de naoorlogse wijken
5. Herinrichten bruisende openbare ruimte in de dorpscentra met focus op ontmoeting en interactie

Wonen, voorzieningen en sociale netwerken

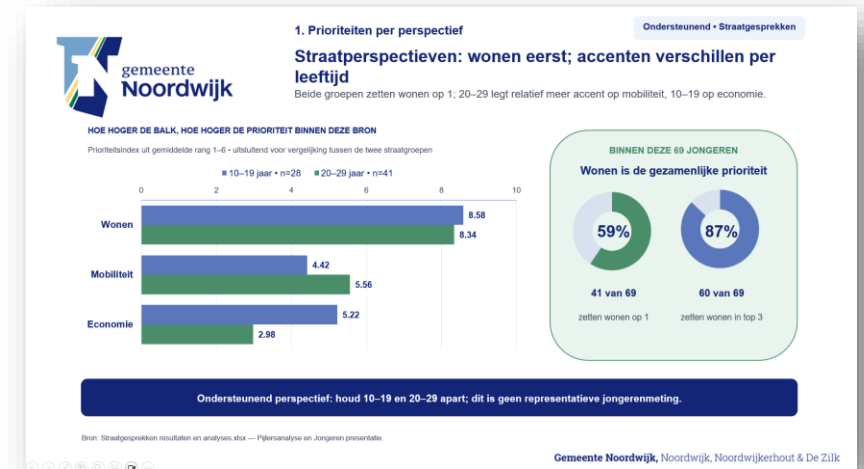
1. Dorps verdichten in de dorpscentra met aandacht voor identiteit
2. Herzien bestaande woningbouwplannen
3. Verdichting gepast toestaan in de naoorlogse wijken
4. Opstellen van een 'verstedelijkingsladder' *(geen specifieke locatie)*

Hoe is participatie meegenomen?

Per ruimtelijke maatregel bekijken we hoe deze aansluit op de opgehaalde input:

- ✓ Waar sluit de participatie op aan?
- ▲ Wat moet scherper?
- + Wat is nieuw uit de participatie?

Daarbij gebruiken we ook eerdere participatie, input van de raad, het coalitieakkoord en de effectenbeoordeling van Decisio.

Participatie in het combinatiescenario

18 van 39 inhoudelijk bevestigd De participatie bevat steun voor (een deel van) de maatregel.	10 van 39 indirect ondersteund De maatregel sluit aan op bredere voorkeuren.	11 van 39 niet afzonderlijk beoordeeld De maatregel, locatie of het instrument is niet rechtstreeks voorgelegd.
---	--	---

Symbolen: ✓ bevestigd ▲ aanscherping nodig + aanvulling uit participatie

Natuurlandschap				
1	Natuurontwikkeling langs Trekvaart	✓	▲	
2	Natuurontwikkeling langs N206	✓	▲	
3	Versterken ecologische corridors (aanleg NNN)	✓	▲	
4	Toegangspoorten Nationaal Park Hollandse Duinen		▲	+
Buitengebied				
1	Aanpak binnenduinrand voor veranderende water- en bodemcondities	✓	▲	
2	Openen landelijk gebied Noordwijk-Zuid tot aan Katwijk		▲	+
3	Clusteren bollenareaal	✓	▲	
4	Water lokaal vasthouden en bergen	✓	▲	
Wonen				
1	Dorps verdichten in de dorpscentra met aandacht voor identiteit	✓	▲	+
2	Herzien bestaande woningbouwplannen	✓	▲	+
3	Opstellen van een 'Afwegingskader woningbouwlocaties'		▲	+
4	Verdichting gepast toestaan in de naoorlogse wijken	✓	▲	+

Mobiliteit en Energie				
1	Autoluwe dorpscentra	✓	▲	+
2	Doorfietsroutes	✓	▲	
3	Mobiliteitshubs per wijk		▲	+
4	HOV Noordwijk-ESA-Leiden en Noordwijk-Schiphol	✓	▲	+
5	Inzetten voor een regionale mobiliteitsknoop bij Noordwijkerhout: HOV en mogelijk een station		▲	+
6	Verbeteren oost-westverbindingen voor gemotoriseerd verkeer		▲	
7	Nieuwe onderstations		▲	
8	Warmtenet en geothermie		▲	
9	Zon op dak en bescherming open landschap	✓	▲	
10	Hubs en buurtbatterijen		▲	
11	Netbewust ontwikkelen en bouwen		▲	
12	Toekomstbestendig maken van bestaande woningvoorraad		▲	
13	Bedrijventerreinen als lokale energiesystemen		▲	

Openbare Ruimte				
1	Kwaliteitsslag Boulevards en kust in Noordwijk aan Zee	✓	▲	+
2	Aanpak ruimtelijke barrière N206 in Noordwijkerhout		▲	
3	Aanpak ruimtelijke inrichting bij recreatieve parel Oosterduinsemeer		▲	+
4	Kwaliteitsslag openbare ruimte in de naoorlogse wijken	✓	▲	
5	Herinrichten bruisende openbare ruimte in de dorpscentra met focus op ontmoeting en interactie	✓	▲	+
6	Park Noordwijk-Midden		▲	+
Economie				
1	Ontwikkeling Space Campus en 's-Gravendijk	✓	▲	+
2	Ontwikkeling Boulevard in Noordwijk aan Zee als zwaartepunt van de (zakelijke) hoteleconomie		▲	+
3	Ontwikkeling Gravendam als zwaartepunt van de (circulaire) maakindustrie		▲	+
4	Ontwikkeling Delfweg als zwaartepunt van de innovatieve agro-sector en logistiek		▲	
5	Ruimte voor ondernemers in de dorpscentra	✓	▲	+
6	Ontwikkeling van Noordwijkerhout als bezoekerscentrum voor toerisme gerelateerd aan de sierbollenteelt		▲	
7	Ontwikkeling van de binnenduinrand als exclusief cluster voor recreatieparken		▲	+
8	Ontwikkeling van Noordwijk-Binnen als bezoekerscentra voor toerisme gerelateerd aan erfgoed en cultureel aanbod		▲	+

Bron: doorwerkingsanalyse van 39 maatregelen, 8 september 2026.

Voorbeeld 1: Meer woningen

Vergelijking participatie met maatregelen Combinatiescenario 1.0

**Wonen,
Voorzieningen,
Sociale netwerken**

✓ Wat wordt bevestigd?

737 van 949 deelnemers vinden extra woningen belangrijk. Groen en het rustige, kleinschalige dorpskarakter mogen daarbij niet verloren gaan.

▲ Wat moet scherper?

Woningbouw bij toegangswegen (7,33) en aan de dorpsrand (6,77) scoort duidelijk hoger dan in oude dorpscentra (2,83). Verdichting in dorpscentra is dus niet vanzelfsprekend.

+ Wat is nieuw uit de participatie?

Naast groen en het dorpse karakter noemen deelnemers ook parkeren en lage bouwhoogte als belangrijke voorwaarden bij woningbouw (beide 15%).

↔ Vergelijking met coalitieakkoord en effectenbeoordeling (Decisio)

Het coalitieakkoord kiest voor bouwen en passend verdichten.

De effectenbeoordeling laat zien: meer woningen en voorzieningen kunnen samengaan, maar groen en leefbaarheid vragen bescherming.

Voorbeeld 2: Voorzieningen dichtbij

Vergelijking participatie met maatregelen Combinatiescenario 1.0

Openbare ruimte,
Belevingsruimte

✓ Wat wordt bevestigd?

Dichtbij huis zijn vooral dagelijkse winkels (15%) en zorg (14%) belangrijk; daarna volgen OV en sport (beide 11%). Voor ouderen weegt zorg extra zwaar.

▲ Wat moet scherper?

‘Voorzieningen dichtbij’ is te algemeen; deelnemers maken onderscheid tussen winkels, zorg en OV.

Dit vraagt verdere uitwerking per kern.

+ Wat is nieuw uit de participatie?

Per kern bepalen welke basisvoorzieningen nodig zijn, grotere voorzieningen apart afwegen.

↔ Vergelijking met coalitieakkoord en effectenbeoordeling (Decisio)

Het coalitieakkoord wil goede winkels in alle kernen.

De effectenbeoordeling laat zien dat spreiding de bereikbaarheid helpt, terwijl bundeling grotere voorzieningen levensvatbaar kan houden.

Belangrijke koerskeuzes

Deze vijf samenhangende koerskeuzes vormen de rode draad van de 39 maatregelen:

1. Open landschap beschermen door verdere verstedelijking te begrenzen en ruimte behouden voor toekomstbestendige bollenteelt.
2. Binnenduinrand aanpassen aan verzilting, met perspectief voor landbouw, natuur en recreatie.
3. Park Noordwijk-Midden ontwikkelen als groene en open verbinding tussen de kernen.
4. Dorpen versterken met woningen, voorzieningen en een groene, klimaatbestendige openbare ruimte.
5. Parkeer- en bezoekersdruk opvangen met mobiliteitshubs, toegangspoorten en goede fiets- en looproutes, als voorwaarde voor verdichting, vergroening en bereikbaarheid.

De maatregelen richten zich op wat extra inzet vraagt.

Waar geen aanvullende maatregel is opgenomen, blijft de bestaande richting uitgangspunt.

**Uitwerking
per deelgebied**

Deelgebied Noord

Maatregelen combinatiescenario Noordwijk in 2050

Natuur en landschap

- 1. Natuurontwikkeling langs de Trekvaart
- 2. Natuurontwikkeling langs de N206
- 3. Versterken ecologische corridors (NNN)
- 4. Toegangspoorten Nationaal Park Hollandse Duinen

Mobiliteit en Energie

- 1. Autoluwe dorpscentra
- 2. Doorfietsroutes
- 3. Mobiliteits hubs per wijk
- 4. HOV Noordwijk-ESA-Leiden en Noordwijk-Schiphol
- 5. Inzetten voor een regionale mobiliteitsknoop bij Noordwijkerhout: HOV en mogelijk een station
- 6. Verbeteren oost-westverbindingen voor gemotoriseerd verkeer
- 7. Nieuwe onderstations
- 8. Warmtenet en geothermie (geen specifieke locatie)
- 9. Zon op dak en bescherming open landschap (geen specifieke locatie)
- 10. Hubs en buurtbatterijen (geen specifieke locatie)
- 11. Netbewust ontwikkelen en bouwen (geen specifieke locatie)
- 12. Verduurzamen bestaande woningvoorraad (geen specifieke locatie)
- 13. Bedrijventerreinen als lokale energiesystemen

Economie

- 1. Ontwikkeling Space Campus en 's-Gravendijk
- 2. Ontwikkeling Boulevard in Noordwijk aan Zee als zwaartepunt van de (zakelijke) hoteleconomie
- 3. Ontwikkeling Gravendam als zwaartepunt van de (circulaire) maakindustrie
- 4. Ontwikkeling Delfweg als zwaartepunt van de innovatieve agro-sector en logistiek
- 5. Ruimte voor ondernemers in de dorpscentra
- 6. Ontwikkeling van Noordwijkerhout als bezoekerscentrum voor toerisme gerelateerd aan de sierbollenleest
- 7. Ontwikkeling van de Binnenduintrand als exclusieve cluster voor recreatieparken
- 8. Ontwikkeling van Noordwijk-Binnen als bezoekerscentra voor toerisme gerelateerd aan erfgoed en cultureel aanbod

Buitengebied

- 1. Aanpak binnenduintrand voor veranderende water- en bodemcondities
- 2. Park Noordwijk-Midden
- 3. Openen landelijk gebied Noordijk-Zuid tot aan Katwijk
- 4. Clusters bollenareaal
- 5. Water lokaal vasthouden en bergen (geen specifieke locatie)

Openbare ruimte en Belevingsruimte

- 1. Kwaliteitslag Boulevards en kust in Noordwijk aan Zee
- 2. Aanpak ruimtelijke barrière N206 in Noordwijkerhout
- 3. Aanpak ruimtelijke inrichting bij recreatieve parel Oosterduinsemeer
- 4. Kwaliteitslag openbare ruimte in de naoorlogse wijken
- 5. Herinrichten bruisende openbare ruimte in de dorpscentra met focus op ontmoeting en interactie

Wonen, voorzieningen en sociale netwerken

- 1. Dorps verdichten in de dorpscentra met aandacht voor identiteit
- 2. Herzien bestaande woningbouwplannen
- 3. Verdichting gepast toestaan in de naoorlogse wijken
- 4. Opstellen van een 'verstedelijkingsladder' (geen specifieke locatie)

Deelgebied Midden

Maatregelen combinatiescenario Noordwijk in 2050

Natuur en landschap

1. Natuurontwikkeling langs de Trekvaart
2. Natuurontwikkeling langs de N206
3. Versterken ecologische corridors (NNN)
4. Toegangspoorten Nationaal Park Hollandse Duinen

Mobiliteit en Energie

1. Autoluwe dorpscentra
2. Doorfietsroutes
3. Mobiliteits hubs per wijk
4. HOV Noordwijk-ESA-Leiden en Noordwijk-Schiphol
5. Inzetten voor een regionale mobiliteitsknoop bij Noordwijkerhout: HOV en mogelijk een station
6. Verbeteren oost-westverbindingen voor gemotoriseerd verkeer
7. Nieuwe onderstations
8. Warmtenet en geothermie (geen specifieke locatie)
9. Zon op dak en bescherming open landschap (geen specifieke locatie)
10. Hubs en buurtbatterijen (geen specifieke locatie)
11. Netbewust ontwikkelen en bouwen (geen specifieke locatie)
12. Verduurzamen bestaande woningvoorraad (geen specifieke locatie)
13. Bedrijventerreinen als lokale energiesystemen

Economie

1. Ontwikkeling Space Campus en 's-Gravendijk
2. Ontwikkeling Boulevard in Noordwijk aan Zee als zwaartepunt van de (zakelijke) hoteleconomie
3. Ontwikkeling Gravendam als zwaartepunt van de (circulaire) maakindustrie
4. Ontwikkeling Delfweg als zwaartepunt van de innovatieve agro-sector en logistiek
5. Ruimte voor ondernemers in de dorpscentra
6. Ontwikkeling van Noordwijkerhout als bezoekerscentrum voor toerisme gerelateerd aan de sierbollenleef
7. Ontwikkeling van de Binnenduinrand als exclusieve cluster voor recreatieparken
8. Ontwikkeling van Noordwijk-Binnen als bezoekerscentra voor toerisme gerelateerd aan erfgoed en cultureel aanbod

Buitengebied

1. Aanpak binnenduinrand voor veranderende water- en bodemcondities
2. Park Noordwijk-Midden
3. Openen landelijk gebied Noordijk-Zuid tot aan Katwijk
4. Clusters bollenareal
5. Water lokaal vasthouden en bergen (geen specifieke locatie)

Openbare ruimte en Belevingsruimte

1. Kwaliteitslag Boulevards en kust in Noordwijk aan Zee
2. Aanpak ruimtelijke barrière N206 in Noordwijkerhout
3. Aanpak ruimtelijke inrichting bij recreatieve parel Oosterduinsemeer
4. Kwaliteitslag openbare ruimte in de naoorlogse wijken
5. Herinrichten bruisende openbare ruimte in de dorpscentra met focus op ontmoeting en interactie

Wonen, voorzieningen en sociale netwerken

1. Dorps verdichten in de dorpscentra met aandacht voor identiteit
2. Herzien bestaande woningbouwplannen
3. Verdichting gepast toestaan in de naoorlogse wijken
4. Opstellen van een 'verstedelijkingsladder' (geen specifieke locatie)

Deelgebied Zuid

Maatregelen combinatiescenario Noordwijk in 2050

Natuur en landschap

1. Natuurontwikkeling langs de Trekvaart
2. Natuurontwikkeling langs de N206
3. Versterken ecologische corridors (NNN)
4. Toegangspoorten Nationaal Park Hollandse Duinen

Mobiliteit en Energie

1. Autoluwe dorpscentra
2. Doorfietsroutes
3. Mobiliteitshubs per wijk
4. HOV Noordwijk-ESA-Leiden en Noordwijk-Schiphol
5. Inzetten voor een regionale mobiliteitsknoop bij Noordwijkerhout: HOV en mogelijk een station
6. Verbeteren oost-westverbindingen voor gemotoriseerd verkeer
7. Nieuwe onderstations
8. Warmtenet en geothermie (geen specifieke locatie)
9. Zon op dak en bescherming open landschap (geen specifieke locatie)
10. Hubs en buurtbatterijen (geen specifieke locatie)
11. Netbewust ontwikkelen en bouwen (geen specifieke locatie)
12. Verduurzamen bestaande woningvoorraad (geen specifieke locatie)
13. Bedrijventerreinen als lokale energiesystemen

Economie

1. Ontwikkeling Space Campus en 's-Gravendijk
2. Ontwikkeling Boulevard in Noordwijk aan Zee als zwaartepunt van de (zakelijke) hoteleconomie
3. Ontwikkeling Gravendam als zwaartepunt van de (circulaire) maakindustrie
4. Ontwikkeling Delfweg als zwaartepunt van de innovatieve agro-sector en logistiek
5. Ruimte voor ondernemers in de dorpscentra
6. Ontwikkeling van Noordwijkerhout als bezoekerscentrum voor toerisme gerelateerd aan de sierbollenleef
7. Ontwikkeling van de Binnenduindrand als exclusieve cluster voor recreatieparken
8. Ontwikkeling van Noordwijk-Binnen als bezoekerscentra voor toerisme gerelateerd aan erfgoed en cultureel aanbod

Buitengebied

1. Aanpak binnenduindrand voor veranderende water- en bodemcondities
2. Park Noordwijk-Midden
3. Openen landelijk gebied Noordijk-Zuid tot aan Katwijk
4. Clusteren bollenareaal
5. Water lokaal vasthouden en bergen (geen specifieke locatie)

Openbare ruimte en Belevingsruimte

1. Kwaliteitslag Boulevards en kust in Noordwijk aan Zee
2. Aanpak ruimtelijke barrière N206 in Noordwijkerhout
3. Aanpak ruimtelijke inrichting bij recreatieve parel Oosterduinsemeer
4. Kwaliteitslag openbare ruimte in de naoorlogse wijken
5. Herinrichten bruisende openbare ruimte in de dorpscentra met focus op ontmoeting en interactie

Wonen, voorzieningen en sociale netwerken

1. Dorps verdichten in de dorpscentra met aandacht voor identiteit
2. Herzien bestaande woningbouwplannen
3. Verdichting gepast bestaan in de naoorlogse wijken
4. Opstellen van een 'verstedelijkingsladder' (geen specifieke locatie)

Hoe verder?

Uitwerking in conceptvisie: inhoudsopgave

Zoals gepresenteerd aan raads- en commissieleden op 24 februari en 22 april

Deel I Context en identiteit

*Waarom hebben we
een visie nodig?*

Inleiding

Leeswijzer

Identiteit van Noordwijk

Kaders

Proces en participatie

Deel II Visie

*Waar willen we
heen?*

Gezondheid als rode draad

De zes pijlers:

- Wonen, voorzieningen en sociale netwerken
- Openbare ruimte
- Mobiliteit
- Economie
- Buitengebied
- Natuurlandschap

Deel III Keuzes en uitwerking

*Wat betekent dat in
de praktijk?*

Richtinggevende keuzes en
afwegingskader

Uitwerking in gebieden:

- Dorpskernen
- Kust en duinen
- Bedrijventerreinen
- Buitengebied
- Overstijgende netwerken

Deel IV Uitvoering

Aan de slag!

Met de Omgevingsvisie aan
de slag!

Relatie tot programma's en
omgevingsplan

Monitoring en actualisatie

Rol van de raad en
samenleving

Voorbeeld uitwerking van een maatregel inclusief manier waarop input is meegenomen

Bij welke pijler hoort het?

Wat betekent het concreet?

Wat levert dit op?

Hoe is de input meegenomen?

Kaart of referentie om het tastbaar te maken

Wat kan op korte, middellange en lange termijn?

Hoe ga je hiermee aan de slag?

Natuur beschermen en versterken
Natuurontwikkeling langs Trekvaart

i Wat betekent dit?
Ontwikkel de Trekvaart, in aansluiting op de Visie recreatieve netwerken, als aaneengesloten groenblauwe en recreatieve verbinding. Richt bermen en oevers natuurvriendelijk in, onder meer met biodiverse graslanden, versterk ecologische stapstenen en combineer dit met aantrekkelijke wandel- en fietsroutes. Behoud daarbij het cultuurhistorische karakter van de Trekvaart.

De trekvaart in Midden-Delfland; een grote recreatieve en ecologische waarde.

→ Wat levert dit op?
Een doorgaande groene en blauwe verbinding voor soorten, water en recreatie, met een aantrekkelijker cultuurhistorisch lint en meer koelte en waterberging.

Locatie
Trekvaart

Termijn
Korte termijn

Rol van de gemeente
Proactief samenwerkend

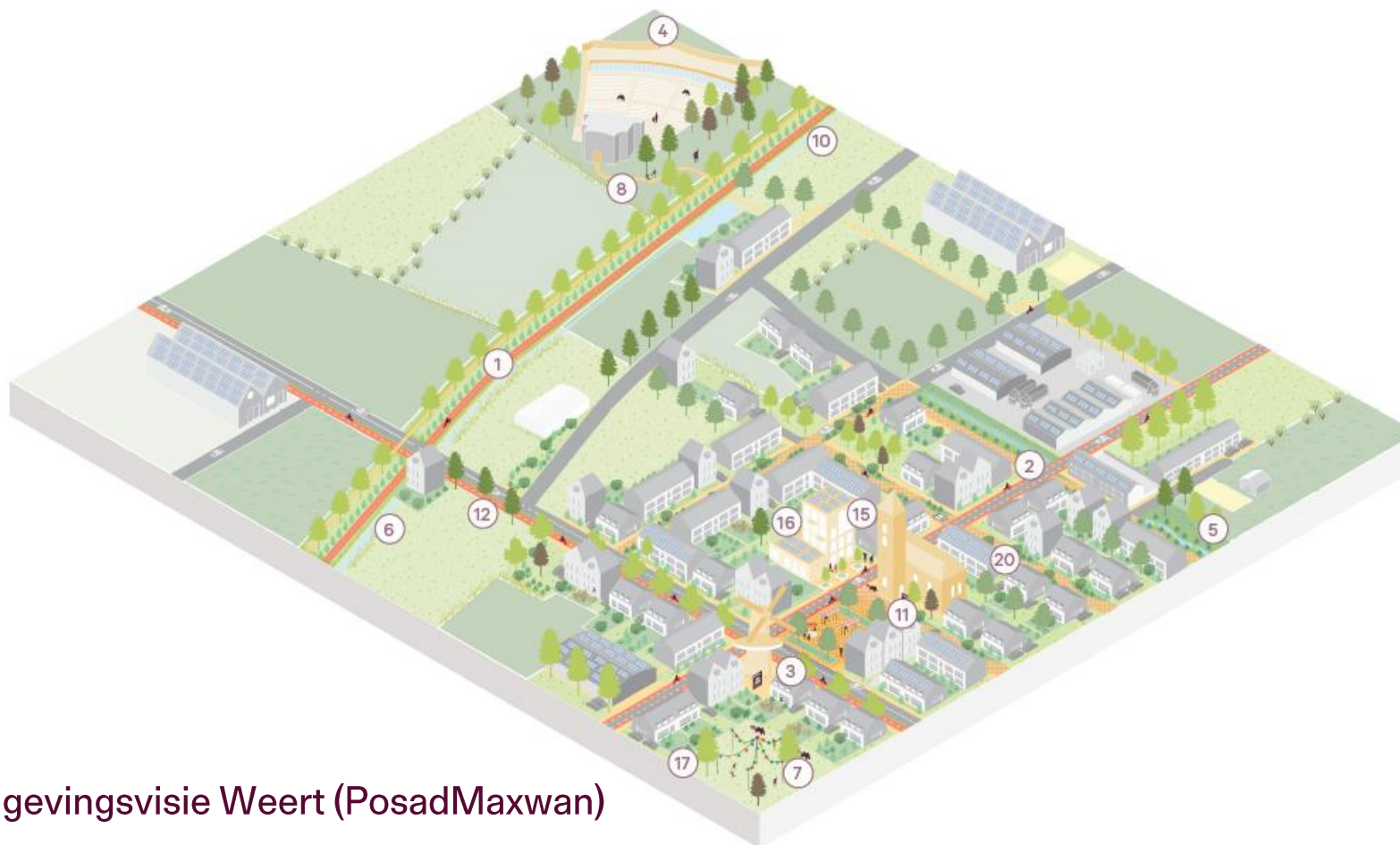
✓ Hoe is dit gedragen?

- **Effectenbeoordeling:** De beoordeling is positief over groen-blauwe netwerken en natuurverbindingen. De precieze plek is niet beoordeeld.
- **Coalitieakkoord:** Past bij biodiversiteit, waterkwaliteit en een samenhangend landschap; de Trekvaart wordt niet apart genoemd.
- **Participatie:** De participatie bevestigt het belang van biodiversiteit en sterkere natuurverbindingen. Natuurontwikkeling langs de Trekvaart is niet afzonderlijk getoetst; de functie als verbindende schakel vraagt aandacht.

Voorbeeld verdieping gebiedstypen

Wat betekent de omgevingsvisie in het dorp / werkgebied / buitengebied ...?

Hoe ervaar je de ruimtelijke veranderingen in de gemeente in 2050?

Beleidsmaatregelen

1. Fietsnetwerk verbeteren en compleet maken, ook grensoverschrijdend;
2. Snel en veilig fietsen. Niet alleen naar Weert maar ook tussen de dorpen onderling;
3. Versterken cultureel historische elementen en identiteit dorpen;
4. Landschapstoerisme stimuleren;
5. Groene verbindingen de dorpen in brengen, dorpen in het groen, geen versteend eiland;
6. Groen-blauwe dooradering;
7. Ontmoetingsplekken toevoegen (aan de hand van vraag bewoners). Zoals dorpsmoestuin;
8. Veilig en compleet wandelnetwerk;
9. Diervriendelijke verlichting;
10. Versterken klimaatadaptatie en ecologie;
11. Op plekken waar hittestress het ergst is vergroenen;
12. Routes naar lokale bestemmingen inrichten op langzaam verkeer, scholen, binnenstad;
13. Uitbreiding woningvoorraad in het landschap is in principe niet toegestaan, enkel voor alternatieve woonvormen die goed ingepast kunnen worden in het landschap zoals tiny houses, circulaire woningen;
14. Ha bos koppelen aan ha woningbouwontwikkelingen
15. Maatschappelijk vastgoed 0 op de meter
16. Multifunctioneel activiteitengebouw in elk dorp als er genoeg draagvlak is
17. Groen schoolplein
18. Terugbrengen trage wegen in combinatie met diervriendelijk bermbeheer
19. Zorgconcepten stimuleren, deze hebben baat bij rust en ruimte van het buitengebied
20. Meer levensloopbestendige woningen
21. Collectieve buurttaxi, voldoende bushaltes. Draagvlak proberen te behouden;

Voorbeeld: Omgevingsvisie Weert (PosadMaxwan)

Vervolgstappen

VAN COMBINATIESCENARIO 1.0 NAAR COMBINATIESCENARIO 2.0

5 oktober 2026	Raad	Input ophalen en de doorwerking van participatie aanscherpen.
----------------	------	---

t/m 19 oktober 2026	Raad	Fracties reageren schriftelijk volgens een vast format.
---------------------	------	---

November 2026	College	Presentatie van Combinatiescenario 2.0.
---------------	---------	---

Nov.–dec. 2026	PosadMaxwan / Decisio	Uitwerking en doorrekening van Combinatiescenario 2.0.
----------------	-----------------------	--

VAN COMBINATIESCENARIO 2.0 NAAR OMGEVINGSVISIE 2050

Jan.–feb. 2027	Raad	Combinatiescenario 2.0 bespreken en vaststellen, inclusief doorrekeningen.
----------------	------	--

Maart 2027	PosadMaxwan / gemeente	Combinatiescenario 2.0 uitwerken tot concept-Omgevingsvisie 2050.
------------	------------------------	---

April–mei 2027	Raad	Concept-Omgevingsvisie vaststellen en vrijgeven voor zienswijzen.
----------------	------	---

Juli 2027	Raad	Omgevingsvisie 2050 definitief vaststellen.
-----------	------	---